

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 355/2010-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti T., V., zastúpenej advokátkou JUDr. M. I., V., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 M Obdo 3/2009 a jeho uznesením z 27. apríla 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti T. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. septembra 2009 doručená sťažnosť spoločnosti T., V. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 M Obdo 3/2009 a jeho uznesením z 27. apríla 2009.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že na základe návrhu sťažovateľky zo 4. februára 2008 (doručeného 6. februára 2008) Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) uznesením sp. zn. 36 CbR 14/2008, Sa 507/B z 30. marca 2009 poveril sťažovateľku zvolať do 40 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia mimoriadne valné zhromaždenie spoločnosti T., a. s., B. (ďalej len „spoločnosť“), s navrhovaným programom. Zároveň okresný súd určil predsedu mimoriadneho valného zhromaždenia. Na základe uvedeného sťažovateľka (jej zástupca) zvolala mimoriadne valné zhromaždenie na 29. apríl 2009.

Proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 36 CbR 14/2008, Sa 507/B z 30. marca 2009 podal 23. apríla 2009 generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) mimoriadne dovolanie spolu s návrhom na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 M Obdo 3/2009 z 27. apríla 2009 vykonateľnosť uznesenia okresného súdu odložil do rozhodnutia o podanom mimoriadnom dovolaní generálnym prokurátorom.

Mimoriadne valné zhromaždenie spoločnosti sa uskutočnilo 29. apríla 2009. Deň predtým, t. j. 28. apríla 2009, najvyšší súd zaslal uznesenie, ktorým bola odložená vykonateľnosť rozhodnutia okresného súdu právnej zástupkyňi sťažovateľky, ktorá ju však zastupovala iba v konaní pred okresným súdom o vydanie poverenia zvolať mimoriadne valné zhromaždenie spoločnosti. Právna zástupkyňa preto 12. mája 2009 vrátila najvyššiemu súdu uznesenie sp. zn. 6 M Obdo 3/2009 z 27. apríla 2009 s odôvodnením, že nie je oprávnenou zastupovať sťažovateľku v konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora, pretože jej na toto konanie sťažovateľka neudelila plnú moc.

Sťažovateľke (jej zástupcovi) uznesenie najvyššieho súdu z 27. apríla 2009 podľa jej slov doručené nebolo. Na výzvy, aby tak najvyšší súd urobil, bolo sťažovateľke oznámené,

že spis sa nachádza, podľa jej slov, na „Disciplinárnom súde Slovenskej republiky“. Na žiadosť sťažovateľky o zaslanie fotokópii zo spisu sp. zn. 36 CbR 14/2008 bolo „Disciplinárnym súdom“ doručené sťažovateľke 23. júla 2009 aj napadnuté uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 M Obdo 3/2009 z 27. apríla 2009.

Podľa názoru sťažovateľky postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 M Obdo 3/2009 a jeho uznesením z 27. apríla 2009 došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Svoje presvedčenie sťažovateľka odôvodnila takto:

«Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 M Obdo 3/2009 zo dňa 27. apríla 2009 a v ňom uvedené právne závery nie sú zlučiteľné s „Ústavou“ a s „Dohovorom“ z týchto dôvodov:

- Najvyšší súd Slovenskej republiky pri vydávaní uznesenia o odklade vykonateľnosti uznesenia Okresného súdu Bratislava I neskúmal, či sú splnené procesné podmienky prípustnosti mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora ustanovené v § 243e ods. 1 OSP

- Najvyšší súd Slovenskej republiky pri vydávaní uznesenia neskúmal, či predmet odkladu je spôsobilý na vydanie rozhodnutia o odklade, nakoľko základným procesným predpokladom prípustnosti odkladu vykonateľnosti je aj spôsobilý predmet odkladu, t. j. právoplatné a súčasne vykonateľné rozhodnutie znejúce na plnenie, odklad vykonateľnosti neprichádza do úvahy pri rozhodnutiach znejúcich na určenie práva alebo právneho vzťahu

- Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie o odklade vykonateľnosti uznesenia okresného súdu neodôvodnil, len skonštatoval, že podmienky v zmysle ust. § 243 OSP pre odloženie vykonateľnosti boli splnené

- Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. VI/2 Pz 191/09-7 a uznesenie o odklade vykonateľnosti uznesenia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 30. marca 2009, sp. zn. 36 CbR 14/2008, Sa 507/B sťažovateľovi nedoručil...

Neodôvodnené uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o odklade vykonateľnosti uznesenia okresného súdu znejúceho na určenie práva v neprípustnom

konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora popri existencii platného ust. § 243ha ods. 1 OSP, ktoré súd sťažovateľovi nedoručil, je z ústavného hľadiska neospravedlňiteľným a neudržateľným zásahom do práv sťažovateľa zaručených čl. 46 ods. 1 „Ústavy“ a čl. 6 ods. 1 „Dohovoru.“...

V konaní Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 M Obdo 3/2009 absentujú dve zo štyroch zákonných podmienok prípustnosti mimoriadneho dovolania a to podmienka, že:

a) dovolanie vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu.

S prihliadnutím na špecifický charakter konania, ktorým sa udeľuje podľa § 181 ods. 1 Obch. zák. poverenie na zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia akciovej spoločnosti, jeho výsledok a procesnú situáciu nie je rozhodnutie o udelení poverenia spôsobilé porušiť majetkové a ani iné práva žiadnej fyzickej osobe, právnickej osobe či štátu.

b) podmienka, že ochranu práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu nemožno dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

U tejto poslednej zákonnej podmienky prípustnosti mimoriadneho dovolania ide o negatívne vymedzenie predpokladu na podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom. Tento predpoklad je daný iba vtedy keď mimoriadnym dovolaním a následným zrušením rozhodnutia možno dosiahnuť nápravu a zabezpečiť ochranu práv fyzických, právnických osôb alebo štátu.

To znamená, že ak prípadným zrušením rozhodnutia nemožno dosiahnuť ochranu práv a zákonom chránených záujmov, mimoriadne dovolanie nie je namieste a preto ho treba zamietnuť.

Udelenie poverenia na zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia sa nedotklo práv oprávnených osôb dovolávať sa neplatnosti uznesení, ktoré z tohto valného zhromaždenia vzišli...

V konaní Najvyššieho súdu neboli teda splnené procesné podmienky prípustnosti mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora podľa ust. § 243e ods. 1 OSP a nebol navyše ani spôsobilý predmet odkladu vykonateľnosti, lebo právoplatné a vykonateľné

uznesenie určilo sťažovateľovi právo zvolať v lehote 40 dní odo dňa právoplatnosti mimoriadne valné zhromaždenie obchodnej spoločnosti T., a.s.

Navyše podľa ust. § 243 ha ods. 1 OSP už odklad vykonateľnosti mimoriadnym dovolaním napadnutého rozhodnutia nastal zo zákona dňom doručenia mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora dovolaciemu súdu.

Napriek uvedenému dňa 27. apríla 2009 Najvyšší súd vydal uznesenie, ktorým rozhodol o tom, že vykonateľnosť napadnutého uznesenia okresného súdu sa odkladá až do rozhodnutia o podanom mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora...

Uznesenie okresného súdu napadnuté mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora znelo na určenie práva zvolať mimoriadne valné zhromaždenie, nie na plnenie a teda predmet odkladu nebol spôsobilý na odklad vykonateľnosti.

V čase vydania uznesenia o odklade vykonateľnosti bola už vykonateľnosť mimoriadnym dovolaním napadnutého rozhodnutia odložená zo zákona na dobu 1 roka.

Uznesenie o odklade vykonateľnosti uznesenia okresného súdu nie je ničím odôvodnené. Konštatovanie Najvyššieho súdu, že boli splnené podmienky pre odloženie vykonateľnosti podľa ust. § 243e OSP je nesprávne z horeuvedených dôvodov.

Nebol daný dôvod pre také promptné vydanie uznesenia o odklade vykonateľnosti uznesenia okresného súdu z 30. marca 2009, sp. zn. 36 CbR 14/2008, Sa 507/B, lebo vykonateľnosť napadnutého uznesenia už bola zo zákona odložená.

Pokiaľ Najvyšší súd o odklade vykonateľnosti napriek odkladu vykonateľnosti zo zákona rozhodoval, mal svoje rozhodnutie náležite odôvodniť.

Mal jasne a jednoznačne uviesť ktoré skutočnosti ho viedli k tomu, aby tri dni po doručení mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora za účinnosti ust. § 243ha ods. 1 OSP bolo potrebné o odklade uznesenia rozhodnúť samostatným uznesením, ktoré nezmenilo žiadnym spôsobom existujúci právny stav veci.

Mal jasne a jednoznačne uviesť, ktoré skutočnosti ho viedli k tomu, aby zánik práva určeného v napadnutom uznesení, ku ktorému došlo zo zákona doručením návrhu na odklad vykonateľnosti súdu, bolo potrebné potvrdiť samostatným uznesením.

Vydanie uznesenia o odklade vykonateľnosti rozhodnutia napadnutého mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora Slovenskej republiky Najvyšším súdom Slovenskej republiky zo dňa 27. apríla 2009, sp. zn. 6 M Obdo 3/2009 je zásadným a veľmi vážnym

porušením práva na súdnu ochranu zakotveného v čl. 46 ods. 1 „Ústavy“ a práva na spravodlivé súdne konanie zakotveného v čl. 6 ods. 1 „Dohovoru“.

Pochybenie Najvyššieho súdu je v rozpore s viacerými ústavnými princípmi, predovšetkým:

a) v rozpore s princípom právneho štátu, konkrétne so zásadou právnej istoty a predvídateľnosti súdneho rozhodnutia.

Sťažovateľ v konaní pred Okresným súdom Bratislava I poukazoval na identickú právnu vec sťažovateľa – T. spoločnosť s ručením obmedzeným V. proti T. a. s., B. - o vydanie poverenia zvolať mimoriadne valné zhromaždenie T., a. s., prejednávajú Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 34 Exre 89/04, ktorému návrhu sťažovateľa okresný súd vyhovel a vydal sťažovateľovi poverenie zvolať mimoriadne valné zhromaždenie uznesením zo dňa 18. novembra 2004, sp. zn. 34 Exre 89/04.

Uznesenie o vydaní poverenia sťažovateľovi zvolať mimoriadne valné zhromaždenie spoločnosti T., a. s. zo dňa 18. novembra 2004, sp. zn. 34 Exre 89/04 bolo napadnuté mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora, ktorému Najvyšší súd vyhovel rozsudkom sp. zn. 1 M Obdo 5/2005 z 28. júna 2006.

Rozsudok sp. zn. 1 MObdo 5/2005 zo dňa 28. júna 2006 bol na základe sťažnosti sťažovateľa zrušený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 159/07-37 z 11. decembra 2007 a vec bola vrátená Najvyššiemu súdu na ďalšie konanie z dôvodu jeho protiústavnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po vrátení veci na ďalšie konanie a vyslovení právneho názoru ústavným súdom, nerešpektujúc nález ústavného súdu opätovne zrušil uznesenie okresného súdu o vydaní poverenia sťažovateľovi zvolať mimoriadne valné zhromaždenie spoločnosti T., a. s. a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (prvostupňové konanie bolo v tom čase právoplatne zastavené), pričom v odôvodnení zrušujúceho rozsudku zo dňa 28. mája 2008, sp. zn. 2 M Obdo 1/2008 vyhlásil nález ústavného súdu za protiústavný.

Ústavný súd Slovenskej republiky na základe ďalšej ústavnej sťažnosti sťažovateľa zrušil aj tento druhý rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 2 M Obdo 1/2008 nálezom sp. zn. II. ÚS 346/08-37 z 15. januára 2009.

Toho času je vec prejednávaná Najvyšším súdom Slovenskej republiky v konaní pod sp. zn. 2 M Obdo 1/2009, v ktorom bude súd po piatich rokoch od uskutočnenia mimoriadneho valného zhromaždenia skúmať, či sú splnené podmienky na vydanie poverenia na jeho zvolanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 6 M Obdo 3/2009 nerešpektoval vydané nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky...

b) v rozpore s princípom legality štátnej moci

Podľa čl. 2 ods. 2 „Ústavy“ štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Je v rozpore s uvedenou ústavnou normou, ak Najvyšší súd v neprípustnom konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora, v ktorom nie sú splnené dve zo štyroch základných zákonných podmienok prípustnosti mimoriadneho dovolania podľa § 243e ods. 1 OSP rozhodne do troch dní odo dňa doručenia mimoriadneho dovolania dovolaciemu súdu o odklade vykonateľnosti mimoriadnym dovolaním napadnutého rozhodnutia bez akéhokoľvek odôvodnenia, poukazujúc na to, že sú splnené podmienky pre odklad vykonateľnosti rozhodnutia podľa § 243 OSP, hoci tieto splnené nie sú.

c) v rozpore s požiadavkou ochrany základných práv a slobôd, ktorým poskytol ochranu Ústavný súd Slovenskej republiky v rámci konania o sťažnosti podľa čl. 127 „Ústavy“...

d) v rozpore so zásadou „rovnosti zbraní“ ako všeobecnou zárukou spravodlivého prerokovania vecí pred súdom

Zásada „rovnosti zbraní“ je bezprostrednou zárukou základného princípu právneho štátu a to rovnosti pred zákonom a pred súdom.

„Rovnosť zbraní“ v súdnom konaní zahrňuje právo, aby každá strana občianskeho súdneho konania mala primeranú možnosť obhajovať svoju záležitosť pred súdom za podmienok, ktoré ju podstatne neznevýhodňujú v pomere k druhej strane.

Rovnosť procesnoprávneho postavenia účastníkov obsahuje bezprostredné vystupovanie (a možnosť takéhoto vystupovania) pred súdom ako aj rovnosť uplatňovania všetkých procesnoprávných prostriedkov súdnej ochrany vrátane rovnakej možnosti podávania všetkých (riadnych aj mimoriadnych) opravných prostriedkov.

Procesnoprávne postavenie prokurátora v súdnom konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora ho posúva do výhodnejšieho postavenia voči druhému účastníkovi konania a toto jeho postavenie bolo enormne zvýhodnené zakotvením ust. § 243h a §243ha OSP do občianskeho súdneho poriadku.

Za účinnosti týchto zákonných ustanovení má byť zásada „rovnosti zbraní“ braná súdom zvlášť na zreteľ a to osobitne pokiaľ súd rozhoduje o odklade vykonateľnosti na základe návrhu generálneho prokurátora uznesením voči ktorému nie je prípustný opravný prostriedok.

Najvyšší súd pri vydávaní uznesenia o odklade vykonateľnosti zásadu „rovnosti zbraní“ hrubo nerešpektoval najmä tým, že neumožnil sťažovateľovi vyjadriť sa k návrhu generálneho prokurátora na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.»

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 M Obdo 3/2009 porušil základné právo spoločnosti T. spoločnosť s ručením obmedzeným V. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 M Obdo 3/2009 z 27. apríla 2009 a vec vracia v rozsahu zrušenia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Spoločnosti T. spoločnosť s ručením obmedzeným V. priznáva náhradu trov konania v sume 245,70 €..., ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah...

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky o porušení jej základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie

zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 M Odbo 3/2009 a jeho uznesením z 27. apríla 2009 z dôvodu, že najvyšší súd pri vydávaní tohto uznesenia o odklade vykonateľnosti mimoriadnym dovolaním napadnutého uznesenia okresného súdu neskúmal splnenie procesných podmienok prípustnosti mimoriadneho dovolania, neskúmal, či predmet odkladu vykonateľnosti je spôsobilý na vydanie takéhoto rozhodnutia, ďalej, že najvyšší súd nedostatočne odôvodnil uznesenie o odklade vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia, a napokon, že uznesenie najvyššieho súdu jej nebolo doručené.

Podľa § 243e ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie.

Podľa § 243ha ods. 1 OSP ak generálny prokurátor podá mimoriadne dovolanie a súčasne s podaním mimoriadneho dovolania navrhne odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia, odkladá sa doručením mimoriadneho dovolania dovolaciemu súdu vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 243ha ods. 2 OSP účinky odkladu vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia zanikajú

a) zamietnutím návrhu generálneho prokurátora na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia dovolacím súdom, alebo

b) rozhodnutím o mimoriadnom dovolaní, najneskôr však uplynutím jedného roka od doručenia mimoriadneho dovolania dovolaciemu súdu, ak dovolací súd nerozhodne o predĺžení tejto lehoty.

Podľa zistenia ústavného súdu najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 M Obdo 3/2009 z 20. mája 2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť 20. júla 2009, rozhodol o mimoriadnom

dovolaní generálneho prokurátora tak, že uznesenie okresného súdu č. k. 36 Cbr 14/2008-224, Sa 507/B z 30. marca 2009 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľke doručené 20. júla 2009.

S prihliadnutím na ustanovenie § 243ha ods. 2 OSP je potrebné zdôrazniť, že sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv uznesením, ktorého účinky zanikli 20. júla 2009, t. j. takmer dva mesiace pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, a v konaní pred ústavným súdom žiada toto rozhodnutie zrušiť.

1. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľky týkajúcu sa „neskúmania“ splnenia zákonných podmienok prípustnosti mimoriadneho dovolania, ústavný súd konštatuje, že sťažnosť je v tejto časti zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Predmetom posudzovania možného porušenia základných práv sťažovateľky ústavným súdom je uznesenie najvyššieho súdu o odložení vykonateľnosti rozhodnutia okresného súdu napadnutého mimoriadnym dovolaním a postup najvyššieho súdu, ktorý vydaniu tohto uznesenia predchádzal. Otázka prípustnosti mimoriadneho dovolania nebola v tomto štádiu konania predmetom rozhodovania a rozhodnutia najvyššieho súdu. Otázku splnenia zákonných podmienok prípustnosti mimoriadneho dovolania najvyšší súd spravidla posudzuje až v súvislosti s rozhodovaním o samotnom mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora, a nie pri rozhodovaní o odklade vykonateľnosti mimoriadnym dovolaním napadnutého rozhodnutia, ktorý (odklad) môže nastať aj bez toho, aby sa najvyšší súd

mohol reálne otázkou splnenia podmienok prípustnosti dovolania reálne zaoberať, a to práve s prihliadnutím na znenie ustanovenia § 243ha OSP.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že medzi označeným postupom a uznesením najvyššieho súdu (o odklade vykonateľnosti mimoriadnym dovolaním napadnutého rozhodnutia okresného súdu) a namietaným porušením základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje žiadna príčinná súvislosť, preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. Ako vyplýva z obsahu mimoriadneho dovolania č. k. VI/2 Pz 191/09-7 z 23. apríla 2009, generálny prokurátor v ňom navrhol odklad vykonateľnosti mimoriadnym dovolaním napadnutého uznesenia okresného súdu. Na základe toho najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 M Obdo 3/2009 z 27. apríla 2009 vykonateľnosť uznesenia okresného súdu odložil.

Sama sťažovateľka v sťažnosti podanej ústavnému súdu poukazuje na znenie § 243ha ods. 1 OSP (platného od 28. novembra 2008), podľa ktorého došlo k odkladu vykonateľnosti rozhodnutia okresného súdu už samotným podaním mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom, pretože bola splnená zákonná podmienka existencie takéhoto návrhu odkladu vykonateľnosti. Sťažovateľka v sťažnosti podanej ústavnému súdu zároveň uviedla, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu „*nezmenilo žiadnym spôsobom existujúci právny stav veci*“. Aj vzhľadom na tento záver samotnej sťažovateľky ústavný súd konštatuje, že účinky rozhodnutia najvyššieho súdu nemohli žiadnym iným spôsobom zasiahnuť do jej práv ako takým, ktorý už vznikol priamo zo zákona. Z tohto dôvodu najvyšší súd svojím uznesením nemohol zasiahnuť ani do základných práv sťažovateľky tak, ako to vo svojej sťažnosti namieta. Aj v tejto časti je teda jej sťažnosť zjavne neopodstatnená, a preto ju ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

Táto skutočnosť viedla ústavný súd aj k záveru o tom, že za takéhoto stavu nevyvstala ani potreba preskúmavať dostatočnosť odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu, ktorú sťažovateľka v sťažnosti podanej ústavnému súdu namietala.

Iná situácia by bola v prípade, ak by dovolací súd pred uplynutím lehoty jedného roka (na ktorú je vykonateľnosť odložená „automaticky“) od podania mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom rozhodol o predĺžení tejto lehoty odkladu vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia, aby jej uplynutím účinky odkladu vykonateľnosti nezanikli, ale pretrvávali do skončenia konania o mimoriadnom dovolaní. V takomto prípade by uznesenie najvyššieho súdu bolo spôsobilým na posúdenie, či najvyšší súd postupoval a rozhodol v súlade s ústavnoprocesnými princípmi, ktoré sú vyžadované na dodržanie ochrany základného práva na súdnu ochranu sťažovateľky. V danej veci však nejde o tento prípad.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. V súvislosti s nedoručením uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 6 M Obdo 3/2009 z 27. apríla 2009 o odložení vykonateľnosti rozhodnutia okresného súdu sťažovateľka uviedla, že najvyšší súd doručil uvedené uznesenie právnej zástupkyňi sťažovateľky, ktorá však na jej zastupovanie v konaní o mimoriadnom dovolaní splnomocnená nebola (plná moc jej bola udelená len na konanie pred okresným súdom). Tá uznesenie prevzala 5. mája 2009 (vyplýva to z príloh doručených sťažovateľkou ústavnému súdu spolu so sťažnosťou) a 12. mája 2009 toto rozhodnutie z toho dôvodu vrátila najvyššiemu súdu. Na výzvu sťažovateľky, aby jej bolo uznesenie o odložení vykonateľnosti doručené jej najvyšší súd odpovedal, že na vec sa vzťahujúci súdny spis sa nachádza na „Disciplinárnom súde“, ktorý jej napokon kópiu napadnutého rozhodnutia 23. júla 2009 doručil.

Podľa § 243ha ods. 3 OSP dovolací súd vydá na základe žiadosti účastníka konania potvrdenie o tom, že generálny prokurátor podal mimoriadne dovolanie s návrhom na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia podľa odseku 1.

Ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku teda priamo neukladajú povinnosť dovolaciemu súdu doručovať rozhodnutie o odložení vykonateľnosti účastníkom konania,

ale na základe ich žiadosti má povinnosť vydať potvrdenie o podaní mimoriadneho dovolania s návrhom na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia. V konečnom dôsledku teda ani v tomto prípade nedošlo v postupe najvyššieho súdu k vybočeniu z rámca relevantnej zákonnej úpravy. Preto ústavný súd nemôže konštatovať iné, ako to, že z tohto pohľadu nemohli byť základné práva sťažovateľky postupom najvyššieho súdu dotknuté. Vzhľadom na uvedené aj v tejto časti ústavný súd odmietol jej sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre absenciu príčinnej súvislosti medzi označeným postupom najvyššieho súdu a namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na záver ústavný súd k sťažnosti sťažovateľky poznamenáva, že ak by aj postup najvyššieho súdu v súvislosti s vydaním rozhodnutia o odložení vykonateľnosti mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora napadnutého uznesenia okresného súdu nebol absolútne v súlade so znením ustanovení príslušného procesno-právneho predpisu (Občianskeho súdneho poriadku), t. j. že by sa takéto rozhodnutie javilo ako nadbytočné, rozhodne samo osebe nemôže predstavovať taký kvalifikovaný zásah do práv sťažovateľky, aby bolo možné konštatovať porušenie jej základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru a to najmä s prihliadnutím na platnú a účinnú právnu úpravu vzťahujúcu sa na uvedenú záležitosť.

4. Napokon v súvislosti so sťažovateľkinou argumentáciou spočívajúcou v odvolávaní sa na predošlé nálezy ústavného súdu je potrebné poznamenať, že tieto sa netýkali rozhodovania o odklade vykonateľnosti mimoriadnym dovolaním napadnutých rozhodnutí, preto ich nemožno považovať za veci obdobné.

Pretože sťažnosť sťažovateľky bola ako celok odmietnutá, neprichádzalo do úvahy rozhodovanie o jej ďalších požiadavkách, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základných práv alebo slobôd, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. septembra 2010